

Til

Styret ved Nord universitet

Rektor Bjørn Olsen

Prosjektgruppa for studiestedsstrukturprosjektet

Innspill til studiestedsstruktur utredning

Kommentarer til Dekanrapporter fra FSH

Innledning

Dekanrapportens hovedargument i forhold til studiestedsstruktur er å sørge for tilstrekkelig bærekraft for å sikre god kvalitet i utdanning og forskning. Dette er en vurdering fagmiljøet i Namsos støtter. Siden dekanen for FSH ikke presenterer faktagrunnlaget for vurderingene og konklusjonen i sin rapport vil de faglig tilsatte ved studiested Namsos benytte seg av rektors oppfordring om å gi innspill og synliggjøre de faktiske forhold knyttet til forsknings- og utdanningsaktiviteten ved studiested Namsos.

Namsos posisjon som det største forskningsmiljøet ved FSH

Som grunnlag for å uttale oss om fagmiljøets robusthet og bærekraft knyttet til forskning vil vi vise til tall fra desember 2018. I tabellen som følger synliggjør vi fordelingen av vitenskapelige ansatte i ulike stillingskategorier ved FSH som helhet og ved studiested Namsos.

	FSH-ansatte i forskningsaktive stillinger, prosentvis av totalt antall vitenskapelig ansatte ved FSH (antall)	Ansatte i forskningsaktive stillinger, prosent av totalt antall vitenskapelig ansatte ved studiested Namsos (antall)
Toppkompetanse (Professor og dosent)	10,4% (19)	3,77% (2)
Førstekompetente (Førsteamanuensis og førstelektor)	40,1% (61)	43,4 % (23, herav 8 i professorkvalifiseringsløp)
Stipendiater	10,4% (19)	17 % (9)
Antall med forskningskompetanse (topp- og førstekompetente) og stipendiater samlet	53,8% (98)	64,2% (34)
Totalt antall vitenskapelig ansatte FSH	182	53 (29,1% av alle vitenskapelige ansatte)

Oversikt over forskningskompetanse i FSH per desember 2018. Tallene er hentet fra SAP. Det kan forekomme enkelte feil, men dette vil likevel ikke endre det store bildet.

Oversikten viser at per desember 2018 er 25 av de **53** vitenskapelige tilsatte i faste stillinger ved studiested Namsos forskningskompetente dvs. har topp- eller førstekompetanse og er tilsatt i stilling som enten professor, dosent, førsteamanuensis eller førstelektor. I tillegg til dette kommer ni stipendiater, hvorav to har planlagt disputas våren 2019, og resten innen utgangen av 2020. I dokumentet *Strategiske mål og handlingsplaner 2020* har FSH uttalt målsetning om «stabile forskningsmiljøer med henholdsvis 55 og 11,5% på første- og toppnivå.» Ut fra disse tallene er studiested Namsos på god vei til å kunne regnes som et stabilt forskningsmiljø. Knyttet til bærekraftsargumentet er det også viktig å opplyse om at åtte av fakultetets totalt 16 førsteamanuenser som er i kvalifiseringsløp for professorkompetanse, er ansatt i Namsos.

Vår gjennomgang basert på tall fra SAP i desember 2018 viser at det er 182 faglig tilsatte ved FSH hvorav 80 er forskerkompetente (herav 19 med toppkompetanse og 61 med førstekompetanse) og at fakultetet til sammen har 18 stipendiater. Sett i forhold til diskusjonen om studiesteder og bærekraftige forskningsmiljø vil dette si at halvparten av fakultetets stipendiater er tilsatt ved studiested Namsos. Videre ser vi at samlet utgjør topp, førstekompetente og stipendiater 98 tilsatte ved FSH. Dette utgjør 53,8% av fagstaben i FSH. Ved studiested Namsos er 34 tilsatt i toppstillinger førstekompetente eller i stipendiatløp. Samlet utgjør disse stillingene 64,2% av de vitenskapelig ansatte ved studiested Namsos. Knyttet til bærekraftige forskningsmiljøer synliggjør dette at studiested Namsos er det største og mest robuste forskningsmiljøet ved FSH. Nesten en tredjedel av alle vitenskapelig ansatte med forskningskompetanse og stipendiater i FSH er tilsatt ved de fire helsevitenskapelige bachelorutdanningene i Namsos. Når det gjelder forskningskompetansen sett i forhold til antall ansatte i FSH fordelt på studiested, er denne gjennomsnittlig høyere i Namsos enn i fakultetet generelt. I et bærekraftperspektiv vil dette si at den langsiktige kompetansehevingen knyttet til forskningskompetanse ved studiested Namsos har fungert godt og det er et meget godt grunnlag for videre kapasitetsbygging på forskningssiden i fagmiljøet. Et av de viktige tegnene på dette er at åtte av førsteamanuensene ved studiestedet deltar i fakultetets professorkvalifiseringsprogram. Denne forskningskompetansen representerer samtidig et tverrfaglig helsevitenskapelige forskningsmiljø knyttet til kjernekompetansebehovet i de fire bachelorutdanningene ved FSH, som forøvrig alle er lokalisert i Namsos (vernepleie, sykepleie, paramedisin og farmasi).

Forskningsproduksjon og søknader om eksterne midler fordelt per studiested

Det var først i 2017 at tilsatte i førstestillinger fra gamle HiNT fikk tildelt forskningstid i sine arbeidsplaner. Det er derfor naturlig at det å etablere seg som aktivt forskningsmiljø nasjonalt tar noe tid, men aktiviteten knyttet til både publikasjoner, søknader og tilslag om eksterne forskningsmidler er stadig økende. Ansatte ved studiested Namsos har allerede høy forskningskompetanse, flere aktive forskningsgrupper, halvparten av fakultetets stipendiater og flere pågående tverrfaglige forskningsprosjektet.

Fagmiljøet vil i denne sammenheng påpeke at alle inndelinger av publiseringspoeng og søknader om eksterne forskningsmidler fordelt på studiested generelt vil være misvisende da FSH er lokalisert til flere studiesteder. Eksempelvis vil vitenskapelige artikler ofte ha flere forfattere tilhørende ulike studiesteder. Søknader om eksterne forskningsmidler med utspring og forankring i et fagmiljø på ett studiested vil kunne være registret på et annet etter strategiske vurderinger knyttet til forskningsleders kvalifikasjoner. Oftest vil dette være en professor med hoved eller bi-stilling ved FSH, men med et annet tjenestested enn eksempelvis Namsos. Gitt oversikten ovenfor har vi flere eksempler på dette knyttet til mangel på toppkompetanse ved studiested Namsos, selv om arbeidet med søknadene er utført lokalt i Namsos. Slike samarbeid på tvers av studiested, synliggjør imidlertid at geografi og ulike kontorsted i seg selv ikke er til hinder for forskingssamarbeid i 2019.

Utdanning og studiemiljø

Dekanrapporten argumenterer for at samlokalisering av studier er viktig for et kvalitativt godt og attraktivt studiemiljø. Her underkommuniseres det i dekanrapporten at det kun er studiested Namsos som har alle fire bachelorutdanningene i fakultetet. Farmasi og vernepleierutdanning tilbys kun ved studiested Namsos, og tilbyr både hel- og deltidsutdanninger. I tillegg tilbys samlingsbasert masterutdanning i psykisk helsearbeid alternert med Levanger.

Dekanrapporten etterlyser særskilt satsning på digitalisering. Begge utdanningene har i flere år hatt utstrakt bruk av digital undervisning, og særlig fagmiljøene ved farmasi og vernepleie har høy kompetanse på området.

Vi vil i det følgende særlig kommentere tre forhold knyttet til studiekvalitet og studiemiljø som står sentralt i nasjonale føringer i UH sektoren og i NOKUT tilsyn: Grunnlaget for forskningsbasert undervisning, tverrprofesjonell samarbeidslæring (TPS) og studiestedets attraktivitet/studenttilfredshet.

1) Forskningsbasert utdanning dreier seg både om at utdanningen drives i tråd med forskningsbasert pedagogikk og didaktikk, og at innholdet i undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap.

Ved studiested Namsos har man i løpet av det siste året oppnådd et solid kompetansemessig grunnlag for å drive med systematisk pedagogisk forsknings- og utviklingsarbeid. En tverrfaglig sammensatt gruppe med en dosent, seks førstelektorer og to førsteamanuenser innen pedagogikk utgjør et robust miljø som driver kontinuerlig forskningsbasert pedagogisk utviklingsarbeid, rettet mot alle fire bachelorutdanninger på studiestedet samt master i psykisk helse. Det forskes spesielt på utvikling av didaktiske metoder innen simuleringspedagogikk, medikamentregning, laboratoriearbeid/legemiddelfremstilling, teambasert læring, studentaktive læringsformer generelt og bruk av digital teknologi i undervisningen i tillegg til læring i kliniske studier (praksisstudier). Gjennom bedre organisering/samkjøring av denne personalressursen og økt samarbeid fremover, foreligger et solid grunnlag for arbeid med felles søknader om forskningsmidler, og for resultater/effekt i form av bedre eksamensresultater, økt gjennomføringsgrad og redusert frafall de kommende årene.

Forskningskompetansen i kollegiet på studiested utgjør samtidig et solid grunnlag for å drive forskningsbasert utdanning hva angår innhold i undervisningen. 23 førsteamanuenser og førstelektorer og 9 stipendiater innebærer et stort potensial til å forankre forskningen i undervisningsmiljøet samt i tema som er relevant for de fire bachelorprogrammene og masterprogrammet i psykisk helse. Eksempelvis er 5 av stipendiatene knyttet til ph.d. studier i profesjonspraksis. Ved årsskiftet 2018/19 drives det forskning på flere områder som understøtter forskningsbasert undervisning: Kvalitetsutvikling og pasientsikkerhet, legemiddelhåndtering, sykepleie ved livets slutt, bruk og utvikling av velferdsteknologi i helsetjenestene, hverdagsrehabilitering blant eldre, psykisk helse i ulike befolkningsgrupper (ungdom, eldre, mennesker med psykiske lidelser), tiltak og helsetjenestetilbud overfor grupper med sammensatte behov, og hvordan utsatte grupper kan påvirke hjelpe- og velferdstilbudet, delta i arbeidsliv og i meningsfulle kultur- og fritidsaktiviteter i dagliglivet. Forskningen foregår i tett samarbeid med praksisfeltet lokalt og regionalt, og sammen med andre forskningsmiljø både nasjonalt og internasjonalt. Vernepleierutdanningen har i tillegg over tid drevet forskning i samarbeid med medforskere (brukere av tjenestene det forskes på), og har unik erfaring som de andre utdanningene kan dra veksler på.

Flere av forskningsprosjektene er tverrfaglige, og samlet bidrar forskningen på studiestedet til høy kvalitet i utdanningsprogrammene og et stimulerende læringsmiljø for studentene, som i økende grad kan involveres i forsknings- og utviklingsprosjekter (eksempelvis gjennom bachelor- og masteroppgaver i tilknytning til pågående forskning).

Det høye antallet vitenskapelig ansatte med forskningskompetanse innebærer også et uutnyttet potensial for samarbeid med kliniske forskere i helseforetaket, og fra 2019 har helseforetakets FoU avdeling tatt initiativ til å skape uformelle møteplasser mellom ansatte fra helseforetaket, kommunehelsetjeneste, lokalt næringsliv og vitenskapelig ansatte ved universitetet gjennom konseptet Helsehagen.

II) Tverrprofesjonell samarbeidslæring er i Stortingsmelding 16 (2017-18) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* trukket frem som kvalitetsindikator i helsefagutdanningene. Det tverrprofesjonelle fagmiljøet ved studiested Namsos, dvs. fire bachelorutdanninger med ulik fagprofil, er en stor styrke i så måte, og bør utnyttes bedre i fremtiden. Det tverrfaglige miljøet gir godt grunnlag for økt satsning på tverrprofesjonell samarbeidslæring, noe som kan bidra til å heve og sikre studiekvaliteten. Gjennom arbeidet med utvikling av nye studieprogram i forbindelse med Rethos og felles læringsutbytter kan vi på studiestedet gå i bresjen for å utvikle nye og innovative modeller for samarbeidslæring på tvers av programmene i fakultetet. Helseutfordringene i samfunnet blir stadig mer komplekse, og stiller større krav til fleksibilitet, samhandling, teknologiske løsninger osv., og tverrprofesjonell samarbeidskompetanse hos studentene våre kan øke deres attraktivitet hos fremtidige arbeidsgivere.

III) Attraktivitet/studenttilfredshet

Dekan ved FSH påpeker at det er særlig interessant å se på inntakskvaliteten for sykepleie siden utdanninger er på alle fakultetets studiesteder og hevder i sin rapport at: "analyser viser at det er stor forskjell på poenggrensen for opptak i bachelor sykepleie mellom FSH sine studiesteder". Vi har imidlertid sett nærmere på at variasjon i inntakskvalitet sykepleie H18 (Tall fra samordna opptak) for alle studiesteder med heltidsutdanning sykepleie. Vi har her brukt tallene for ordinært opptak som viser laveste poengsum for de som kom inn via suppleringen til ordinært opptak.

Gjennomgangen viser at det er relativt lite variasjon mellom studiestedene for sykepleie knyttet til inntakskvalitet. På heltidsstudier varierer dette med hhv 43 (Mo I Rana), 43,2 (Namsos), 44,3 (Bodø) og Levanger (46,3). Altså en variasjon mellom studiestedene for opptak på sykepleierutdanning H18 på 3,6 studiepoeng, og der kun ett studiested skiller seg positivt ut fra de andre. Å ta dette til inntekt for attraktivitet i seg selv, med så små marginer mellom studiestedene utenom Levanger, mener vi ikke er holdbart som argument i seg selv knyttet til studiestedsstruktur.

Rapporten har hovedfokus på forskning og styrking av denne, men sier også at færre, større studiesteder vil være mer attraktivt og gi mer fornøyde studenter og økt studiekvalitet. Dersom en går inn på studiebarometeret 2017 (<http://www.studiebarometeret.no/no>) kan man se at FSH sine studenter i Trøndelagsdelen av Nord universitet er mer fornøyd enn i Nordlandsdelen. Sammenligner man sykepleiestudenter sine tanker om studiene, virker det ikke som om et stort, tverrfakultært campus er det viktigste for studenttilfredsheten i Nord universitet. Se tabell under.

	Bach SPL Bodø	Bach SPL Mo i Rana	Bach SPL Levanger	Bach SPL Namsos	Bach SPL Nasjonalt snitt
Helhetsvurdering	3,8	4,1	4,3	4,4	4,0

Tall fra studiebarometeret 2017. Tallene i undersøkelsen går fra 1-5, 1 = ikke tilfreds - 5 = svært tilfreds.

Korrigerings av faktafeil i rapporten

Basert på gjennomgang over synes det klart at dekanens konklusjon i utvidet rapport om at *“Mo i Rana og Namsos er sårbare med hensyn til lav andel av første- og eller toppkompetanse”* ikke har holdbarhet gitt at dekanens referanse er FSH som helhet basert på vår gjennomgang over.

Videre i rapporten fra Trine Karlsen kommer det frem at FSH har ansatte på Stjørdal. Det stemmer at to av FSH sine ansatte har kontorsted på Stjørdal men det må presiseres at disse er fullverdige ansatte ved farmasiutdanningen ved campus Namsos. FSH har ingen “avdeling” på Stjørdal. Det vises også konkret til at faggruppe farmasi er et lite og spredt miljø. At tre personer har kontorsted andre steder enn Namsos gjør ikke miljøet noe mindre. Disse tre er fullverdig deltakende i fagmiljøet og er i Namsos jevnlig. De deltar i prosjekter og annet samarbeid utenfor Stjørdal, både i og utenfor Nord universitet, og det er heller et moment som viser at man ikke behøver å sitte “vegg i vegg” for å kunne samarbeide verken med fag eller forskning.

Nærhet til region; samfunns –og næringsliv

Rapport dra Delprosjekt 2 tar utgangspunkt i at “den faglige organiseringen skal bidra til å realisere faglige strategier og rollen som regional utviklingsaktør”. Rapporten fra dekan ved FSH går ikke nærmere inn i hvordan fakultetet skal fylle rollen som regional utviklingsaktør, annet enn å påpeke at fakultetets ansatte har vært opptatt av dette i sine innspill til dekan. “Strategi 2020” (Nord) framhever “Samspill med samfunns- og næringsliv” som en av hovedstrategiene for Nord. Som et profesjonsuniversitet vil bl.a. utdanningenes nære samspill med praksisfeltet være sentralt.

Å realisere faglige strategier og det å fylle rollen som regional utviklingsaktør kan følge to ulike tenkningsmessige logikker. En kan se på universitet og omgivelser som to helt adskilte enheter som kan fungere uavhengig av hverandre for å fylle sine oppgaver. Eller en kan se det slik at for å kunne fylle sin funksjon, så er en gjensidig avhengig av hverandre, samtidig som en har ulike roller.

Tradisjonelt har disiplinuniversitetene vært preget av den første tanken. Universitetene har vært opptatt av sin faglige utvikling, sin forskning, utdanning av sine kandidater, - som omgivelsene/samfunns- næringsliv i neste omgang kan dra nytte av. I de senere årene har nasjonale strategier og føringer i større grad hatt forventninger til universitetene om kontinuerlig samhandling med omgivelsene, for å sikre relevans og kvalitet i utdanning og forskning. Etter hvert som også flere profesjonsutdanninger er kommet inn under universitetsparaplyen, har denne tenkningen fått enda større vekt. Universitetene er ikke lenger kun den som leverer, forsker og formidler, men dette gjøres i samspill med omgivelsene. Samspill, muligheter for samspill og arenaer for samspill vil derfor måtte ha et stort fokus i et framtidsrettet universitet. Det er derfor positivt at Strategi 2020 har Samspill som en av hovedstrategiene.

Dette har vært en grunnleggende strategi og tenkning gjennom flere tiår ved studiested Namsos. Erfaringer fra dette langsiktige arbeidet kan være et bidrag for å vise hvordan Nord universitet framover kan jobbe for å realisere strategiske mål:

Vår grunnleggende tenkning om samfunnsoppdraget har vært at nær dialog med praksisfeltet/regionen er en **forutsetning** for å fyller vår rolle som høyere utdanningsinstitusjon; den bidrar til nødvendig relevans i innhold i studiene, og den hjelper oss til å fange opp relevante problemstillinger for forskningssamarbeid med praksisfeltet/regionen. Ut fra en slik tenkning har vi utviklet faglig kvalitet på utdanningene og kompetanse i staben, samtidig som vi har bidratt til kompetanseutvikling i hele Namdalen. Partnerskapstanken har stått sterkt.

Det innebærer at studiestedet har jobbet strategisk med grunnleggende samarbeidsstrukturer med omgivelsene, for eksempel gjennom "Etterutdanningsnettverket i Namdalen" (EiNa) (fra 1998 – d.d.), og det mangeårige prosjektet "Kunnskapsbasert verdiskaping" (2000 - 2011), et prosjekt som gikk over i "Partnerskap Namdal" (2011-d.d.).

Disse partnerskapene har gjort at studiestedet har blitt oppfattet som en viktig institusjon for samfunns- og næringsliv i Namdalen. Vi har vært synlige, og det har vært en opplevd nærhet mellom høgskolen/universitetet og omgivelsene. Konkrete eksempler på resultater av partnerskapene er bl.a. etablering av bachelorutdanning i farmasi (som en av to i Norge på etableringstidspunktet), "Kunnskapscenter for laks og vannmiljø" i Namdalen, etablering av teater nonSTOP (landets eneste profesjonelle teater med personer med utviklingshemming som arbeidstakere), - i tillegg til en rekke samarbeidsprosjekter hvor fagansatte har samarbeidet om FoU-prosjekter på og med samfunns- og næringsliv i Namdalen. I flere av disse prosjektene har studenter vært involvert i arbeidet. Uten de langsiktige partnerskapene vil mange av disse prosjektene ikke vært realisert.

Samhandling med HNT (Sykehuset Namsos) og kommunehelsetjenesten

Gjennom Sykepleierutdanningen i Namsos sin 80-årige historie har den nære kontakten og samarbeidet med sykehuset vært en forutsetning for det gode ryktet som utdanningen har fått mht god kvalitet på praksisstudiene. Etter hvert har også de andre bachelorutdanningene i Namsos fått nytte godt av dette, samtidig som kommunehelsetjenesten også har blitt en nær samarbeidspartner.

Selv med stadig større klasser ved sykepleierutdanningen (100+), samtidig med flere studenter fra spesielt vernepleierutdanning, har praksisfeltet strukket seg for å greie å ta imot flere studenter. For å ivareta og videreutvikle god kvalitet på praksisstudiene har samarbeidsprosjekter for å systematisere det pedagogiske opplegget rundt den enkelte student vært sentralt. (For eksempel "Praksisprosjektet" ved vernepleierutdanningen). Praksisfeltet tar samtidig selvstendig initiativ til pedagogiske forbedringsprosjekter, noe som viser et engasjement og et medansvar for alle bachelorutdanningene i Namdalen. Uten dette eierforholdet til utdanningene hadde det ikke vært mulig å øke kapasiteten på sykepleierutdanningen som er gjort de siste fem årene.

Her har også Etterutdanningsnettverket i Namdalen (EiNa) hatt stor betydning for samarbeidet og opplevd eierskap, i og med at dette nettverket har vært organisert som et kooperativ, der både høgskolen/universitetet, sykehuset og kommunene har vært medeiere og sammen tatt ansvar for etterutdanningsbehov ved institusjonene. En kan si at dette partnerskapet er en uvanlig, men innovativ måte å samarbeide på som har gitt mange positive sideeffekter, også ut over det å tilby etterutdanning.

Studentene er etter hvert trukket mer med i samhandling med praksisfeltet, som for eksempel gjennom “Bachelor på lag med praksis” (vernepleie og sykepleie), der studentene skriver bacheloroppgave på problemstillinger bestilt av praksisfeltet.

Oppsummering

Fagmiljøet ved studiested Namsos mener dekanrapporten ikke baserer seg tilstrekkelig på faktagrunnlaget ved FSH når det gjelder status vedrørende forskningskompetanse, rekrutteringsstillinger til forskning (stipendiater), grunnlaget for å tilby forskningsbasert undervisning og tverrprofesjonell samarbeidslæring. Dekanen knytter utfordringene FSH har med å utføre sine virksomhetsoppgaver til studiestedsstrukturen i seg selv. Nyere forskning fra NIFU (2019) viser imidlertid at det ikke er størrelsen på fagmiljøene i seg selv som er avgjørende for forskningsproduksjon.

Dekan ved FSH anbefaler at samordning til to eller tre studiesteder, og en satsning på at en innovativ modell for å “distribuere bachelorutdanningene og profesjonskompetansen i regionen” er veien å gå. Fagmiljøet i Namsos er et godt eksempel på at bærekraft ikke handler om å dyrke ideen om det gamle disiplinuniversitetet, men heller utnytte sine fortrinn og regionalnærhet i langsiktig og strategisk arbeid for å stryke relevans og kvalitet i forskning og utdanning. Som et helsevitenskapelig fakultet må FSH også tilpasse seg samfunnsutviklingen, og bygge på kompetansen fakultet faktisk har i dag gjennom sin eksisterende studiestedsstruktur og de muligheten som ligger i en distribuert tilstedeværelse i regionen.

- Campus Namsos er det største og mest robuste studiestedet i FSH. Campus Namsos har god bærekraft og robusthet fremover i tid. Dette vil også påvirke fremtidig forskningsproduksjon og er et godt grunnlag for forskningsbasert undervisning også på bachelornivå.
- Med 4 ulike bachelorprogram innenfor helse kan man ved campus Namsos jobbe tverrprofesjonelt både med undervisning og forskning, et arbeid som allerede er i gang og som vil bli enda mer sentralt i forbindelse med Rethos.
- Studentundersøkelser viser at campus Namsos har god studenttilfredshet
- Campus Namsos kan bidra med innovative samhandlingsløsninger med samfunns- og næringsliv, inn i et framtidrettet Nord universitet som har ambisjoner om å fylle rollen som regional utviklingsaktør.

Namsos, 15.01.19

Fra fagansatte ved Nord universitet, campus Namsos